Ч. 81 (13.030). Львів, четвер 14. квітня 1932. Pocztowa opłata zaniaczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чверть річно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Західні рефлексії на східні події.

(Кореспонденція із Швайцарії).

Інтерес західно-европейської преси до радянських справ в дечім трохи інший ніж німецької преси. Для Німеччини більшовизм зробився вже внутрішньою небезпекою; незвичайний зріст німецького комунізму та гітлеризму здається для німецького уряду та незначної більшости громадянства, що підтримує його, безпосередньо небезпечнішим ніж ціла Радянщина. Для Німеччини найбільше характеристичним є той парадокс, що вона мусить, чи гадає бодай стримувати зріст безробіття та комуністичної партії радянськими замовленнями.

Для Франції більшовизм є небезпекою наскрізь зовнішньою, боротьба проти більшовицьких впливів у самій Франції, та в Европі взагалі, не стримується тут ніякими оглядами на господарство самої держави. І треба признати, що протибільшовицька акція у французькій та швайцарській пресі та на книжковім ринку в останньому часі провадиться дуже енергічно. Прикладами цього можуть служити незвичайно інтензивна реакція на демагогію Літвінова на конференції розброєння, численні відгуки на розстріли на Дністрі, а навіть на такий здавалось би дрібний факт як засуд Штерна та Васілєва в Москві.

Треба сказати, що більшовики властиво не призвичаєні до того, щоби до подій на Радянщині взагалі, а їх демагогії в Европі зокрема, ставилися дуже уважно, бо приготувалиб дбайливіше такі демагогічні уряджения, як гостина Літвінова в Женеві чи суд над виконавцями замаху на Твардовського, тай не далиб прикордонній сторожі так безсоромно розстрілювати українських втікачів на Дністрі.

Тимчасом західньоевропейська преса зводить ріжні події до одного знаменика та робить висновок, що причиною таких ріжних подій є тіж самі жахливі злидні, що доводять до розпуки населення Радянщини.

З більшовицької судової справи Штерна, яка малаб доказати, що він є знаряддям закордонної контрреволюції, ужитим для порушення добрих німецько-радянських відносин, у французькій пресі сміються та вказують на те, що замах на німецького дипльомата є дуже типовим виявом зросту ненависти радянського населення до чужинців.

Причиниж цієї ненависти такі, що деяка частина радянської інтелігенції, виразником поглядів якої був Штерн та подібні йому, вважає найгіршими ворогами радянського населення тих чужинців, які для власної користи підтримують радянський уряд грішми, постачанням машин, зброї і т. п.

У Радянщині перебуває тепер понад 10.000 закордонних специялістів, з яких понад 6.000 самих німців. Коли згадати, що добрі відносини між Німеччиною і Радянщиною поза тим добре відомі, то не дивно, що замах виконаний саме на німецького дипльомата.

Ширші верстви міського населення ненавидять чужинців, бо вони належать до верхів радянської аристократії, мають платню дуже високу навіть на европейський рівень, сякі-такі власні мешкання та нормальну поживу. І страх перед принагідним вибухом гніву населення проти чужинецьких специялістів гонить їх із меж Радянщини не менше ніж недодержання умов з боку московського уряду.

Коли додати до того, що й партійні маси виховані в ненависти до „буржуазних" держав, то можна прийти до характеристичного висновку, що й прихильники більшовиків і їх противники серед міського населення ненавидять тихже самих чужинців з цілком протилежних причин.

Все це за кордоном дуже добре відоме. Тому не дивне, коли помирні запевнення Літвінова та пропозиції цілковитого розброєння зустрічають дуже іронічно. Так один з найповажніших французьких дневників Швайцарії пише: „Справді треба дивуватися дурноті тих, що бачать у пацифістичних закликах пана Літвінова в Женеві та в його пропозиції цілковитого розброєння щось інше, як палке бажання видати беззбройну Европу на масове вбивання та грабування жадібним крови фанатичним яничарам Комінтерну".

М. Данько.

Завдання „Рідної Школи" й обовязки громадянства.

Від літ веде Т-во „Рідна Школа" важку боротьбу за оборону душі української дитини перед наступами супротивних сил і велику творчу працю в організації, удержуванні й веденні українського приватного шкільництва й виховання, яке получене з великанськими коштами.

Та ніколи не приходилося „Рідній Школі" перебувати такий скрутний час, як сьогодні — саме, коли *приходиться реорганізувати ціле наше приватне шкільництво відповідно до нових законних вимог та закладати нові необхідні школи, щоби доцільним вихованням урятувати молоде покоління для української Нації.*

Найповажнішим доходом „Рідної Школи" була традиційна „коляда". У 1930 р. дійшла була до поважної суми 100.000 зол.

У минулому році (1931) на завершення сумних подій з 1930 р. „Рідна Школа" не одержала була дозволу на прилюдну збірку, але українське громадянство самочинно зложило було приблизно таку саму квоту як у 1930 р.

Цього року (1932) видатки „Рідної Школи" непомірно зросли, а між тим жертвенність внаслідок загальної кризи не то не піднеслася, але навіть помітно зменшилася. Показчиком нехай послужить цьогорічна „коляда", яку рівночасно оголошуємо в „Рідній Школі".

Взагалі з цьогорічної „коляди" вплинуло від 1975 громад 71.098 зол. 41 сот. і 2 нім. марки, а з того до самої Головної Управи „Рідної Школи" тільки 40.761 зол. 93 сот. а решта остала в Кружках „Рідної Школи".

Очевидно така квота на біжучі потреби далеко невистарчаюча. А звідки взяти гроші на дальше ведення шкіл і виховних установ „Рідної Школи", на покриття довгів, на дожилювання рідно-шкільної дітвори й молоді і т. д.?

У часі великої переломової доби, коли треба найбільших зусиль на полі шкільництва й виховання, українське громадянство мусить прийти і то негайно з визначною допомогою.

Саме наближається Великий Празник Празників — Воскресення Христового, пречудна алегорія життя, як одиничного так і збірного. Заздалегідь підготуймо всі шари нашого громадянства, щоби цьогорічна традиційна „писанка" в грошах і натураліях (харчах) на „Рідну Школу" дала Товариству дійсно таку матеріяльну піддержку, що злагідилаб небувалу кризу і дала засоби для дальшої творчої праці.

У тій ціли кожний Повітовий Кружок „Рідної Школи": 1) негайно внесе до приналежного староства подання в справі дозволу на прилюдну, „ювилейну писанку" для „Рідної Школи"; 2) Повідомить Головну Управу „Р. Ш." про умовини дозволеної збірки, а Головна Управа „Р. Ш." вишле — на бажання — потрібну скількість збіркових лист і відозв і т. п. 3) Акцію „писанки" починати вже у Цвітну Неділю, продаючи шутки на дохід „Рідної Школи" та збираючи жертви при св. Плащівиниці і опісля — очевидно — в часі Празника Воскресення Христового. 4) До писанки належать доходи зі „свяченого", які уладжують ріжні Товариства й Організації та доходи з усяких театральних вистав, концертів, чайних вечорів і т. п. улаштувань у місяці травні (маю) ц. р.

Якщо якесь староство не далоб дозволу на прилюдну збірку (квесту від хати до хати), *то ще тим не забороняється нікому добровільно жертвувати на „Рідну Школу"*. На такий випадок зволить хтось із свідомих громадян освідомити в тому напрямі найширші верстви нашого громадянства й подбати, щоби всі наші Товариства (Кружки „Рідної Школи", Читальні, Луги, Соколи), Кооперативи, церковні брацтва й сестрицтва, підприємства й організації та поодинокі громадяни переслали окремо чи збірно більші квоти чеками „Р. Ш." чи переказами *прямо до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові Ринок ч. 10*, та повідомити про це приналежний Повітовий Кружок „Рідної Школи".

Надіємося, що загал українського громадянства, свідомий великої ваги „Рідної Школи" у важкій сьогоднішній боротьбі за обличча Нації, доложить усіх зусиль, щоби цьогорічна ювилейна писанка була гідна великої свідомої і шануючої себе нації.

ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ".

Продукція і збут нашого масла.

„МАСЛОСОЮЗ" У 1931 Р. І В ПЕРШИХ МІСЯЦЯХ 1932 Р.

(Районізація — ударним завданням. — Продукція і продаж. — Нові крамниці у Львові і Бельську. — Тісніший контакт із закордоном. — Без експорту дальший спадок цін.)

Наша централя масляного промислу могла знов спокійно віддати свою цілорічну діяльність під осуд як безпосередньо в ній зацікавлених членів — кооператив, так і широких кол нашого громадянства.

Минулий рік у порівнанні з попереднім позначився щоправда тільки незначним кроком вперед, але всетаки не залишив розбудови цього промислу на місці, ані не примусив його здати давніше завойованих позицій.

А це легко могло статись!

Ситуація у 1931 р. з кожним місяцем гіршала, труднощі зростали. В першому півроці безробіття спричинило застрашаючий занепад консумції масла, в другому півроці прийшла до того ще завзята будова потрійних мурів у всіх майже державах: високі мита, обмеження імпорту та девізові рестрикції — мов грізні армії — стали на сторожі т. зв. автаркії поодиноких державних організмів. На ці труднощі

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 7 kwietnia 1932 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 73 czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów dnia 3 kwietnia 1932 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 194/32, na posiedzeniu niejawnem w dniu 7 kwietnia 1932 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 2. IV. 1932 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Dilo" nr. 73 z daty Lwów dnia 3. IV. 1932 r. zawierającego w artykule pt. „Nasze hospodarskie położennia" w ustępie od słów: „Narodnij zjizd" do końca artykułu znamiona zbr. z § 65 a) uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 dzpp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej ustępu artykułu ma na celu tendencyjnem przedstawieniem położenia gospodarczego narodu ruskiego w Polsce pobudzić do wzgardy i nienawiści przeciw jednolitemu związkowi państwowemu Rzeczypospolitej. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: W. Medyński wr. Protokulant: Dr. F. Kasner wr. Za zgodność: Lipanowicz, starszy sekretarz.

——o——

покликався теж провід „Маслосоюзу“ у друкованому звіті, аби мати вже зорієнтованого читача з відповідно наставленим критерієм при оцінці дальшої частини звіту, де своєрідною мовою промовляють уже цифри, коментовані строго діловито.

Для інформації наших читачів вибираємо зі звіту те, що має суттєве значіння. З кінцем 1931 р. „Маслосоюз“ обєднував 249 членів. Кількостевий приріст членства за справоздавчий рік справді невеличкий, бо виносить всього 2.04%, але ця цифра не єміродайна для оцінки зросту організації. Її розбудова йшла не так у ширину, як у глибину, — при чім акцентували не напрям квантитативного збогачення членства, а квалітативного його добору та ґрунтовної перебудови. **Комасація менших кооператив у великих „Районових Молочарнях“** із високою перерібкою молока, що відповідала би вимогам стандаризаційного закону та моглаб сміло як ціною так і якістю конкурувати на загроженому масляному ринку — це ударне завдання, яке поставив собі провід „Маслосоюзу“. І не дивлячись на „високе напиття кризи“ в році, який ми недавно попрощали, — кризи, що захитала внутрішним і зовнішним ринком, — праця над перебудовою організаційних комірок ішла вже в минулому році. Покінчена вона повинна бути згідно зі звітом при кінці 1933 року. Та з компетентних джерел довідуємося, що рішено зосередити всю енергію на тому, аби **вже в цьому році** щезли остаточно всі кооперативи мішаного типу, фузіонуючи в великих „Районових Молочарнях“, що значно скріпить наш масляний промисл.

Богато важнішим від зросту членства є зріст продукційної сили. І тут стрічаємо відсоток далеко вищий. Достава масла до централі збільшилася на 11.9% у порівнанні з 1930-им. Коли розглядати справу по відділам, то рекорд побив Дрогобич (93.09), а вслід за ним іде Луцьк (73.3). Це останнє — корисний обяв, який напевно послужить стимулом до дальшої організаційної експанзії на Волині. Слід зазначити, що в **перших двох місяцях ц. р. достава масла**, мимо жахливої недостачі паші — як довідуємось — **зросла на 25%** у порівнанні з місяцями січень і лютий в році 1931. Це ворожить значно кращі успіхи в цьому році ніж у минулому, до чого причиниться у поважній мірі згадана вже вище районізація.

Одначе треба підкреслити, що **повні успіхи залежать від збуту.** Бо щож із великої кількости товару, коли немає покупців-консументів?

Збут масла йде трьома шляхами: дрібна і гуртова продаж у краю та експорт за кордон. Так є тепер, так було і в мин. році.

Дрібна продаж відбувалась у 23 власних крамницях „Маслосоюзу“. З них дві — в Катовицях та Заліщиках (літо) — основані у звітовому році. В усіх тих крамницях продано 373.016 кг. масла, себто майже ту саму скількість, що в р. 1930. Зате гуртова продаж зросла на 31.78% (1,231.710 проти 938.975 кг.), з чого біля 1/4 збула **експозитура в Катовицях.**

Наслідком перешкод, які від половини минулого року заістнували на німецькому та англійському ринку, „Маслосоюз“ мусів шукати нового ринку. Найшов він його частинно у Франції. Та очевидно **зміна напрямної експорту і важкі умовини** спричинили те, що в експортових досягненнях рік 1931 побив свого попередника всього на 3.55%. І власне з уваги на обективні обставини треба визнати цей процентово невеличкий поступ уповні вдоволяючим. Ті обставини могли так добре заломити, а то взагалі загальмувати вивіз масла.

Ми, на жаль, не маємо ще цифер, що відносилибся до збуту вже в цьому році, до досягнень за перші 3 місяці. Маємо зате вістку про **відчинення трьох нових крамниць** (двох у Львові і одної в Бельську, де теж зорганізовано експозитуру для гуртової продажі на Цешинському Шлеську, діяльну вже від 1. квітня ц. р.), маємо теж вістку про **виїзд дир. Палія за кордон** (Англія, Франція, Німеччина, Італія і т. д.), де напевно при особистій зустрічі буде наладнана в рямцях можливости справа продажі нашого масла. Ці рямці залишились у дальшому тісні: осталась меншвартна англійська валюта і французькі контиґенти і німецькі девізові обмеження та божевільно високе мито (100 мар. за 100 кг.). Очевидно хвилевих конюнктур у роді тієї, що заістнувала в Німеччині негайно після Великодних свят, коли то майже зовсім забракло масла, не можна вважати конюнктурою для експорту.

Залишилося ще розглянути біланс.

Білянсові висліди, які схоплюють вартости, а не кількість, є гірші. Як при кількости збуту могли ми ствердити зріст, так при вартости доводиться подати спадок у порівнанні з 1930 р. Значне обезцінення сільсько - господарських продуктів не пощадило і нашого масла. Його вартість зредукував краєвий і світовий ринок на 21% у порівнанні з роком 1930. Через те торги „Маслосоюзу“ винесли всього 11,067.538 зол., тебто впали на 9.42% (в 1930 р. принесли вони більше ніж 12 міл.).

Сумніше те, що тенденція цін не тільки не кращає в цьому році, але ще гіршає. В господарських польських колах — як подає преса — рахуються із тим, що ціна масла понизиться ще більше, головно через труднощі у вивозі, що в наслідках збільшує внутрішню подачу.

Читаємо в статистичних матеріялах, що сума, яку отримало хліборобство Польщі від консументів за свої продукти, винесла в р. 1931 біля 70 міл. долярів. У році 1925 ця сама сума продуктів уявляла собою вартість біля 150 міл. долярів. **Зредуковані доходи хліборобів — це зредукована покупна сила, а без неї кріза мусить бути перманентна.**

Із цікавого звіту „Маслосоюзу“ чимало можна би ще подати. Згадати хочби другу частину звіту „Перегляд праці Союзу в краю“, де неодно заслугує справді на підкреслення. Але при недостачі місця ми мусимо на цьому обмежитись, а цікавих відсилаємо до оригінального звідомлення.

Інж. В. Н—вич.

Поверх 1.000 селян убили над Дністром.

Спеціяльний кореспондент нюйорського „Таймса“, Евген Ковач, обїхав села над Дністром у Бесарабії і ствердив, що більшовицька прикордонна сторожа убила більше як тисячу селян і селянок, українців і молдаван, які утікали із більшовицького пекла по леді через Дністер до Бесарабії. Він описав кріваві розправи більшовицької влади із селянами у своїм дописі з Тіхіни, в Бесарабії, який надав як каблеґраму до Ню-Йорку.

В дописі є подрібні і точні звідомлення про поодинокі кріваві події, з поданими іменами громад та осіб убитих, ранених або тих, що вспіли втікти зпід куль через Дністер. Подає нпр., що недалеко Тіхіни радянська сторожа застрілила українську селянку із села Бутучені, Теодозію Расмерицю, й оставили її убиту в снігу на морозі, на пострах другим утікачам. Убиту видно було через Дністер, із Тіхіни.

Більшовицька влада заперечує такі звідомлення про її розбої над цивільним, безборонним населенням. Таксамо недавно заперечила вістку про вимордування українських селянок, що стали були в обороні своєї церкви. Але цього рапорту не вспіє заперечити, бо там подані імена жертв на підставі зізнань втікачів, що вже тепер в Бесарабії.

——о——

З образків волинського лихоліття.

(К.—С.) В 1930 р. підписували всюди в Рівенщині протести проти неправильного переведення виборів до сойму та сенату. Кількох селян з Підкорця підписали тоді теж такий протест. Селяни, що посміли це зробити, попали під поліційний догляд: посипались на них протоколи — то за сміття на подвірі, то, що виходка немає, а як і є, то не відповідає приписам. На основі таких протоколів староста покарав усіх по 100 золотих. Вносили спротив до суду, який зменшував кару до 10—5 золотих. Дня ж 31. березня ц. р. в рівенському окружному суді відбулася остання розправа проти Гордія Хруницького з Підкорця, покараного старостою як і всіх на 100 золотих. Суд звільнив його від вини і кари. Обвинуваченого боронив адвокат Микола Багриновський.

——о——

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 14. КВІТНЯ 1932.

МИХАЙЛО РУДНИЦЬКИЙ.

Кіно — нове мистецтво.

Байдуже, чим є кіно для міліонів, що втікають до нього від буденної нудьги. Нема досі винаходу, як виховувати міліонові маси — мистецтвом. Кіно, що хоче виконати цю релігійну місію, не йде далі, ніж популярна література та освітня педаґоґія — дуже швидко заганяє своїх вірних до святинь із наркотиками.

Нас цікавить кіно як новий рід мистецтва. Навіть тоді, коли шукаємо в ньому ліку на нудьгу, воно не повинно бути гірше від доброї книжки: — не повинно бути нудне. Усі тайни його технічного штукарства нагадують тріки престидиґітатора; коли „чарівник“ показав нам раз „як це робиться“, на другий раз мусить уже показати „щось нове“.

Кіно приваблює нас тільки до тої межі, від якої простягається перед нами світ недоступний для інших родів мистецтва. Воно має змогу відтворювати перед нашими очима безпосередніше, ніж інші, життя матеріяльних предметів, передавати духові прояви змисловими формами. Барвам маляра і площинам різьбара бракує руху, тони композитора не мають ніякого перевірного „моделю“ у зовнішньому світі, слово приневолене передавати конкретними предметами — абстрактними образами та поняттями; — у кіні бачимо природу та людину так, немов би поза сочкою знимального апарату не було посередника-людини.

Не пробуймо доказувати, що кіно „вірніше“, „реальніше“, більше зближене до дійсности, ніж інші роди мистецтва. Воно має не менше умовностей, механічних схем, ніж тамті. Ідеал, про який мріють деякі теоретики мистецтва: дати саму дійсність — звичайне незрозуміння засобів творчости. Своєрідний чар мистецтва і сила його впливу в тому, що артист вибирає виімкові, характеристичні моменти із безладної маси вражінь зовнішнього світа, відокремлює їх і перетворює у наскрізь індивідуальне вражіння, залежне від хисту його вибору та сили передачі.

Око кожного артиста — це сочка своєрідного репродукційного апарату, що зміняється відповідно до матеріялу й споживача.

Перевага кіна над літературою для маси споживачів у тому, що воно може передавати образи без одночасного їх перекладу на ідеї. Уся література живе у світі метафор; метафора домагається перекладу на ідеї. Символіка кіна визволює нас від умового зусилля: дає змогу розсівати уяву, не вязати її з ланцюгом причин і наслідків. Там, де кіно йде за літературним твором, воно в найкращому випадку стає його ілюстрацією, цікавим додатком; опера або концерт у кіні це тільки відбитка оригіналів у популярному, загальнодоступному виданні.

Уся творча сила кіна лежить у спромозі перетворювати час і простір у новій формі. Суворі закони, яким мусять підпорядковуватись, **немов би** за наказом природи, інші роди мистецтва, кіно може вивертати по вподобі якби силою вовшебитської палочки. Звільнений біг коня, постепенний розвиток рослини у відступі 1/20 секунди (тимчасом знимка схоплює її раз на мінуту, або раз на годину), одночасно покладені поруч себе образи з ріжних місць простору та часу — це матеріял, що нагадує найсміливіші вигадки казок.

Кантівські форми часу та простору, перенесені на естетичні теорії тратять у кіні всякий глузд. Сам Айнштайн може дістати паморокив від нових взаємин людини із власною природою і світом. Час не мусить іти вперед, простір може глузувати з фізичних законів і малярських перспектив, предмети у химерних вихилясах, пяні та леткі, відкривають нам нові тайни гумору та буденного траґізму.

Кіно може, як кожний рід мистецтва, шукати ріжних форм для свого вислову і проголошувати ріжні ідеї. Як довго не найшов цих форм та ідей справжній мистець, ми не знаємо нічого про те, в якій мірі вони всилі вплинути на нас і злитися з нашими переживаннями.

З усім тим відчуваємо, що кіно не може заступити нам театру, де авдиторія впливає на гру артиста самою своєю присутністю і де він стоїть живий перед нами, ані писаних творів коли мистець дає аналізу психольоґічних переживань. Зате кіно може зблизити нас із тисячними проявами природи, які мають свою окрему мову, наче шум вітру або моря, химерні серпанки хмар, хвилювання юрби, риси людського обличча осяяного щастям або викривленого болем...

(Докінчення буде.)

Проф. Кирило Студинський contra „Червона Калина" і „Діло".

Вчора, у вівторок 12. п. м., у II. салі розправ карного суду у Львові розпочався епільог ославленої справи фотографії автора трьох книжок про Соловки, п. *Віталія Юрченка*, якою у такий дивний спосіб запікавився був *проф. Кирило Студинський*, толішній голова Наукового Т-ва ім. Шевченка. Цю справу витягнув на денне світло в імені В-ва „Червона Калина" п. *Петро Постолюк*, як видавець згаданих книжок Юрченка, в отвертому листі до проф. Студинського, який появився 10. лютого п. р. на сторінках „Діла". Який був відгук того отвертого листа, що став сумною сенсацією українського дня з уваги на високе становище адресата, — це всім відомо. Згадаємо лише, що під натиском прилюдної опінії проф. К. Студинський мусів уступити зі становища голови Наукового Т-ва ім. Шевченка. Шукаючи собі сатисфакції — проф. Студинський зголосив судову скаргу *проти дир. Петра Постолюка*, як автора отвертого листа, і *проти дир. Ол. Костика*, як відповідального редактора „Діла".

Трибуналові суддів проводив судля о. к. *Медінський*, вотантами були судля *Міхале і д-р Дьокер*.

В імені обв. дир. П. Постолюка виступав збор. адв. *д-р Степан Шухевич*, в імені обв. дир. О. Костика адв. посол д-р *Степан Біляк*. Приватного обвинувача заступав адв. *д-р Маріян Глушкевич*.

АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

Проф. Кирило Студинський, навівши кілька речень з „Отвертого листа" дир. П. Постолюка, обвинувачує пп. П. Постолюка і О. Костика, що вони його „публично, а саме в пресі, способом поширювання видуманих та перекручених фактів, обвинили фальшиво о ганьблячий та неморальний вчинок, що може в публичній опінії збудити проти нього погорду та понизити його, як рівнож закинули приватному обвинувачеві віксчемні предмети і такий спосіб думання та виставили на публичне посміховище" (наводимо докладно без ніяких змін цей своєрідний документ часу).

В мотивах, крім повного тексту „Отвертого Листа", прив. обвинувач пише буквально таке:

„Як видно з цілого змісту цієї статті (себто Листа п. Постолюка — Прим. Ред.), з її стилізації та складання окремих речень, запитань та висновків, приватному обвинувачеві зроблено у ній хоча формально, але тільки формально може не досказаний та проте без всякого сумніву недвозначний закид, що приватний обвинувач є агентом більшовицького уряду, а це нібито тому, що, як твердиться „приватний обвинувач будьто би намагався довідатися про правдиве прізвище автора, якого книжку видала „Червона Калина", та будьто би „робив заходи, щоб роздобути світлину цього автора, який є втікачем з Великої України, переслідуваний і особливо зненавиджений більшовицьким урядом та його прислужниками у Львові, що також за ним допитуються". Щоб обвинувачення це видалося краще усновaним та правдоподібнішим, в інкримінованій статті висунено твердження, немовби приватний обвинувач, як пояснення будьто би зроблено якійсь особі „дивну пропозицію" віддістання світлини згаданого автора-втікача, нібито подав такий мотив, що нібито один з відомих, визначних придніпрянських діячів потребує цієї світлини від нього (приватного обвинувача), „щоби ствердити правдивість якихось закидів проти цього втікача", що одначе це пояснення є неправдиве, бо нібито цей „діяч виясняв, що він не звертався до д-ра Студинського за цією світлиною, але навпаки „у нього був д-р Студинський та намагався довідатися в нього про правдиве прізвище втікача та його світлину"... („Коня з женцем" тому, хто зрозуміє це речення, але подаємо його без змін хочби як зразок, як виглядає скарга професора української літератури, складена при допомові визначного „русского" адвоката. — Прим Ред.).

У слід за цими вигаданими та неправдивими твердженнями інкримінована стаття містить в собі дальше неправдиве твердження, „що причини, які подав д-р Студинський для виправдання своїх розшуків за світлиною і прізвищем втікача — неправдиві".

Наостанку і сформульовані в інкримінованій статті запитання, а зокрема: 1) „навіщо приватному обвинувачеві потрібна була світлина і правдиве прізвище переслідуваного агентами Г. П. У. українського емігранта" і 2) „чому подав він неправдиві причини наглих розшуків світлини"? як напослідку і міркування, що „якщоб не було (збоку приватного обвинувача) вияснення, тоді можна би піднести проти нього дуже важкі закиди", все те не полишає ніякого сумніву в тому, що приватному обвинувачеві способом оголошення видуманих та неправдивих фактів зроблено в інкримінованій статті згаданий на вступі закид.

Що так і не інакше зрозуміли зміст інкримінованої статті широкі круги суспільства, доказує факт, що ця стаття схвилювала публичну опінію в цілому краї і найшла відгомін та також тлумачення у всіх органах преси.

Так газ. „Курер Львовскі" з 20 лютого 1932 ч. 51. ст. 4 в статті: „Сенсацийна афера всьрул украіньцув" звідомляє своїх читачів, що в інкримінованій статті закинено приватному обвинувачеві, „же ест агентем черезвичайкі большевіцкей, поневаж усіловал довєдзєць сє о назвіску автора кcьонжкі, видаwей пжез „Червоном Калинє".

Краківський часопис „Ілюстровани Курер Цодзенни" ч. 51. з 20. лютого 1932, помістив про інкримінований виступ обвинувачених статтю, якій дав заголовок: „Професор „украіньскі" под зажутем шпєгоства політичнего". Газета „Експрес Вечорни" ч. 560 з 19. лютого 1932 стверджує, що інкримінований отвертий лист закидає приватному обвинувачеви „досьць недвузначнє роле агента Г. П. У.". Так само недвозначним називає цей закид часопис „Хвіля" з 30. 2. 1932. ч. 4636".

ВИВОДИ ОБОРОНЦІВ.

Оборонець дир. П. Потслюка *адв. д-р Шухевич* заявляє в імені свого клієнта таке: Обвинувачений Петро Постолюк признає, що він є автором „Отвертого листа до акад. д-ра К. Студинського", поміщеного на 4. стороні ч. 36. часопису „Діло" з дня 15. лютого 1932, однак до ніякої вини не почувається, бо все, що в тім „Отвертім листі" написане, є правдиве.

СПРАВА ПСЕВДОНІМУ.

Накладом книгарсько-видавничої Спілки „Червона Калина", кооперативи з обм. пор. у Львові, якої обвинувачений Петро Постолюк є одним із директорів, появилися в друку спомини Віталія Юрченка в трьох томах. Автор, сам переслідуваний радянським урядом за свій український патріотизм, описує у своїм творі те все, що він перейшов, коли його виселено в тундру північної Росії, в околицях Соловецьких островів. Описує у своїм творі все те, що переходять на тім виселенню засланці. Цілком природно, що в творі своїм автор займає крайньо вороже становище супроти більшовицького уряду. В третім томі вигажує автор не тільки себе, але також найближчу свою рідню (брата, жінку, сина), своїх знайомих і товаришів. Зовсім природно, що не хотячи наразити дорогих собі осіб на якінебудь репресії органів влади, автор закрив ті особи дуже строгими псевдонімами і криптонімами.

З тих самих причин заслонив автор також свою особу псевдонімом Віталій Юрченко і на збереженню тайни того псевдоніму авторові дуже залежало з обави, щоби знаючи його правдиве прізвище або маючи його фотографічну знимку, заінтересовані круги не дійшли до його родини, знайомих і товаришів. Як дуже залежало авторові на задержанні в тайні свойого „я", на це найліпше вказує та обставина, що навіть деякі члени управи „Червоної Калини" не знали його імени і назвища. Що автор називається Карась Галинський довідалися члени управи „Червоної Калини" щойно тоді, коли псевдонім автора відшифрував Антін Крушельницький в статті „У гарячці 41°", поміщенім в ч. 2. журналу „Нові Шляхи" за лютий 1932.

Доказ: Свідки: **Юрій Галинський**, у Львові, вул. Пасечна ч. 2, **Осип Навроцький** у Львові, вул. Підвалля ч. 7/III. і три томи твору Віталія Юрченка про побут на Соловках.

ПРОФ. КИРИЛО СТУДИНСЬКИЙ І ПРОФ. ІВАН ОГІЄНКО.

В січні 1932 р. зголосився до обвинуваченого Петра Постолюка знайомий **Іван Крушельницький** і сказав, що д-р Кирило Студинський просив його, щоби він вистарався для нього фотографічну знимку Віталія Юрченка, бо ходять слухи, що в 1920 р. той сам Віталій Юрченко був в Камянці Подільськім на службі польської дефензиви і що тепер є на службі польської поліції. Д-р Кирило Студинський сказав Іванові Крушельницькому, що **Іван Огієнко**, професор богословського Інституту при університеті у Варшаві знає обличча всіх агентів, що були в 1921 р. в Камянці Подільськім на польській службі, що проф. Огієнко заінтересувався особою Віталія Юрченка і що зажадав від д-ра Кирила Студинського достарчити йому фотографічну знимку Юрченка, а тоді Огієнко розпізнає, хто скривався під тим псевдонімом і дотичну особу розшифрує.

Доказ: Свідок **Іван Крушельницький**, у Львові, вул. Супінського 8 (у д-ра Макарушки).

Це оповідання Івана Крушельницького казало призадуматися обв. Петрові Постолюкові тим більше, що зараз по появі другого тому твору Юрченка багато осіб, головно з радянофільських краєвих кругів, старалося доконче довідатися, хто скривається під псевдонімом Віталія Юрченка.

Доказ: Свідки: **Осип Навроцький** і **Лев Лепкий**, у Львові, вул. Підвалля ч. 7/III.

Обв. Петро Постолюк рішив розвідатися, чи правдою є все те, що подав д-р Кирило Студинський, як мотив розшуків фотографічної знимки Віталія Юрченка. Він просив **д-ра Любомира Макарушку**, посла на сойм, і **Івана Кедрина-Рудницького**, співредактора „Діла", щоби вони при нагоді спитали професора Івана Огієнка, чи він знає Віталія Юрченка, чи потрібував його фотографії, чи жадав тої фотографічної знимки від д-ра Кирила Студинського і в якій цілі її жадав. Ред. І. Кедрин справді спитав про все те проф. І. Огієнка, на що отримав відповідь, що 1) ніколи ніде п. В. Юрченка не стрічав, не знав і не знає; 2) навіть урядово в Камянці Подільському мало цікавився ріжними агентами; 3) хто криється під псевдонімом п. Віталія Юрченка, тим ніколи не цікавився і не цікавиться; 4) нікого не просив прислати фотографічну знимку Юрченка; 5) в грудні минулого року був у нього, проф. Огієнка, проф. Кирило Студинський і питав його, чи проф. Огієнко знав Юрченка, на що отримав відмовну відповідь; тоді запитав ще, чи він не пізнав би Юрченка з фотографії, на що проф. Огієнко відповів теж відмовно.

З повищого виходить, що мотив, поданий д-ром Кирилом Студинським Іванові Крушельницькому, будьто би він потрібував фотографії Юрченка тому, що жадав її від нього професор Іван Огієнко з Варшави, є неправдивий і що цей мотив подав д-р Кирило Студинський на те, аби закрити інший мотив.

Доказ: Д-р Любомир Макарушка у Львові, вул. Косцюшка ч. 1 а. II. п., ред. Іван Кедрин-Рудницький у Львові, Ринок ч. 10. II. п., евентуально Іван Огієнко у Варшаві, вул. Стальова ч. 25. м. 11.

ДАЛЬШІ РОЗШУКИ ФОТОГРАФІЇ.

Хоча проф. Іван Огієнко дав у грудні 1931 р. категорично відмовну відповідь, д-р Кирило Студинський не перестав налягати на Івана Крушельницького, аби достарчив йому фотографічну знимку Віталія Юрченка і навіть додав, що коли не можна дістати готової знимки, то можна десь в розмові несподівано Юрченка відфотографувати. Д-р Кирило Студинський навіть телефонічно і через другі особи налягав на Івана Крушельницького, аби остаточно достарчив йому знимку Юрченка. Ів. Крушельницький повідомив про те все обв. П. Постолюка і додав, що ті заходи д-ра К. Студинського вже тривали до місяця або і двох. Чомуж саме п. Студинський налягав так на п. Івана Крушельницького, а не кого іншого? Не є виключене, що тому, що Віталій Юрченко мешкає в Українській Ремісничій Бурсі у Львові, де живе також Леонтій Крушельницький, молодший брат Івана. Юрченко записався як студент до Експортової Академії у Львові і як такий дістав з тої школи індекс, на якім була наліплена його фотографія. Коли д-р Кирило Студинський дальше налягав на Івана Крушельницького, аби той доконче роздобув фотографічну знимку Юрченка, тоді той в першій половині лютого 1932, просив свого брата Леонтія подбати за неї.

КОНСПІРАТИВНА ЗНИМКА В МУЗЕЮ НАУК. Т-ВА.

В тім самім часі прийшов до **д-ра Ярослава Пастернака**, директора Музею Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка, **Н. Дмитріа**, що є адміністратором камяниць того Товариства, і сказав д-рові Пастернакові, що в точно означенім дні (другім або третім по розмові), в першій годині пополудні прийде до нього, себто до д-ра Пастернака хтось, щоби дати д-рові Пастернакові „щось" до відфотографування для д-ра Кирила Студинського. Д-р Ярослав Пастернак, переконаний, що це буде якась фотографічна знимка для Наукового Товариства, приготовив собі все, що було потрібне до роблення знимки. Дійсно, в означенім дні і годині прийшли до д-ра Ярослава Пастернака Іван і Леонтій Крушельницькі, дали йому індекс Віталія Юрченка і сказали, що це саме той предмет, з якого має д-р Пастернак зробити фотографію. Той останній зробив знимку, а оба Крушельницькі забрали індекс і відійшли. Опісля д-р Пастернак зробив фотографічну відбитку, яка дісталася до рук д-ра Кирила Студинського. Коли обв. Петро Постолюк оголосив свого отвертого листа і коли наслідком того счинився загальний крик, д-р Пастернак догадався, що несвідомо став жертвою і відфотографував Віталія Юрченка і тому не хотячи наражуватися на якінебудь консеквенції — клішу знищив.

Зараз того самого, або слідуючого дня прийшов до нього д-р Кирило Студинський і запитав д-ра Ярослава Пастернака про ту клішу, а коли цей відповів, що клішу знищив — д-р Кирило Студинський відповів: „То ви добре зробили".

З повищого зовсім ясно виходить, що д-р Кирило Студинський про маніпуляцію з індексом Юрченка знав і що знав про те, що в Товаристві, якого він був головою, роблено з того індексу фотографічну знимку.

Доказ: **Д-р Ярослав Пастернак**, у Львові, вул. Чарнецького ч. 24. 1., **Іван Крушельницький** і **Леонтій Крушельницький**.

ЧИ ПРОФ. К. СТУДИНСЬКИЙ Є РАДЯНОФІЛОМ?

П. Постолюк мав моральне право і фактичну підставу ще тому затривожитись, що проф. К. Студинський є нотеріально відомим радянофілом. Свідчать про це передовсім його часті поїздки до УСРР. Люди, що стоять на високих становищах в українському громадянстві та рівночасно є ворожо або навіть індеферентно настроєні для Радянщини, таких частих поїздок не роблять і самі їх так не реклямують.

Доказ: Брошура д-ра Кирила Студинського: „З побуту на Радянській Україні“, в якій відносини на Радянщині представлено в небувало рожевому освітленню. Дальшим доказом є яскраве становище д-ра Кирила Студинського, яке він заняв в процесі проти українських учених у Харкові в березні 1930. В тім процесі відчитано підчас публичної розправи записник обвинуваченого українського визначного вченого акад. Єфремова, в якім той останній просто закидав д-рові Студинському, що „запродався більшовикам за 30 серебреників“. Тоді д-р Кирило Студинський віднісся телеграфічно до предсідника суду в Харкові, аби той суд зажадав від підсудного Єфремова доказів на його твердження, бо інакше д-р Студинський назве його клеветником. Особа, що не стоялаб у контакті з Харковом, не посилалаб такої депеші і не утруднювалаб положення підсудного, яке було й так дуже важке.

Радянофільство д-ра Кирила Студинського було і є настільки загально відоме, що з тим він сам ніколи не крився. Краєві радянофільські органи зовсім явно, виразно і публично зачислюють д-ра Кирила Студинського до радянофільських кругів і д-р Кирило С. ніколи таких тверджень не простував. (Доказ: Ч. 8. час. „Сила“ з 6. березня 1932). Тому, коли загальна думка і деякі часописні замітки добачили звязок розшуків фотографії Юрченка п. Студинським з радянським табором, то цьому не винен обвинувачений Петро Постолюк, але поведінка самого д-ра Кирила Студинського.

Ту загальну опінію про проф. К. Студинського можуть ствердити свідки: літературний критик **д-р Михайло Рудницький** і гол. ред. „Діла“ **Василь Мудрий.**

ЧОМУ СПРАВУ ВИТЯГНУВ ДИР. ПОСТОЛЮК?

Обв. дир. Постолюк, як член управи „Червоної Калини“ мав право і обовязок спитати д-ра Кирила Студинського про причини його поведінки. Уповноважнював його до цього також обовязуючий закон з 29. III. 1926 р. про авторське право. На підставі 9. ст. того закону при творах, виданих без подання прізвища (анонім), або під видуманим прізвищем (псевдонім), видавець чи накладець заступає автора в обороні авторських прав. Це заступництво відноситься також до оборони особистих прав і вигасає щойно тоді, коли сам творець подасть своє прізвище до публичного відома. На основі 58 ст. тогож закону може творець навіть судовою дорогою доходити своєї кривди, коли хтось нарушив його особисті права. На основі 9. ст., при псевдонімах, у таких випадках в заступництві творця виступить видавець чи накладець. Тому обв. Постолюк, як член управи „Червоної Калини“, мав право і обовязок спитати іменем Віталія Юрченка, яким правом сміє д-р Кирило Студинський вдиратися в найскритші тайни творця, які стоять під охороною не тільки засад етики, але також обовязуючого закону.

НЕМА ЗНАМЕН ЗЛОЧИНУ.

Наприкінці своїх виводів д-р Ст. Шухевич пригадав, що проф. Студинський оголосив прилюдну відповідь на „Отвертого листа“, в якій сам признав і ствердив, що дійсно старався деконспірувати Юрченка. Якщо п. Студинський уважав, що діло, яке зробив, було добре і моральне, то не мав підстави скаржитись на знеславлювання його запитом, чи він таке діло дійсно зробив. Д-р Ст. Шухевич стверджує, що нема познак злочину в учинку його клієнта і тому вносить звільнити цього останнього від вини і кари навіть без допущення якихнебудь фактичних доказів.

ЗАЯВА ПОС. Д-РА СТ. БІЛЯКА.

Обор. пос. д-р Ст. Біляк заявляє, що обв. Ол. Костик, відповідальний редактор „Діла“, вправді не читав „Отвертого листа“ дир. П. Постолюка перед його видрукуванням, однак прочитавши його в „Ділі“ — цілком апробував його, солідаризуючись зі становищем його автора. Прилучається в цілості до виводів оборонця п. Постолюка і вносків на покликання усіх названих ним свідків. Пригадує також від себе, що радянофільство проф. Студинського було і єноторійно відоме та доказане цілою низкою конкретних фактів з його поведінки. Докладно оповідає історію процесу Спілки Визволення України і ролю, яку відіграв на нім проф. К. Студинський

Проф. Студинський як історик літератури ніколи новітньою літературою не цікавився. Фотографії авторів взагалі історикам літератури для їхніх наукових дослідів непотрібні. Спомини про Соловки колишнього їх вязня не мають теж характеру суто письменницького твору, а є радше політичною літературою, без письменницьких претенсій, і тому таке дивне зацікавлення автором тих споминів мусіло видатися дивним.

Тому слушно редакція „Діла“ дала місце прилюдному запитові п. Постолюка. У поведінці відповід. редактора „Діла“ нема ніяких знамен злочину.

СТАТТІ І ДРУКИ.

Відкриваючи доказове поступовання предсідник трибуналу відчитує інкриміновану статтю з „Діла“ з 19. II. 1932 р., потім ріжні замітки з „Курєр-а Львовск-ого“, „Ілюстров. Курєр-а Цодзенн-ого“, „Експрес-у Вечорн-ого“ і „Хвіл-і“. Вкінці відчитано відповідь проф. Студинського, видану окремою летючкою.

„ЗДИВУВАННЯ“ І ЩЕ ДИВНІШІ ЗАЯВИ Д-РА М. ГЛУШКЕВИЧА.

Заступник прив. обвинувача проф. Кирила Студинського, д-р *Маріян Глушкевич* є здивований „беззмістовими“ виводами оборонців обвинувачених. Для д-ра Глушкевича найважнішою є тенденція інкримінованої статті.

Д-р Глушкевич волів би, коли би на салі були особисто обвинувачені і щоби вони підтримували своє твердження (!), що закидають проф. Студинському „політичне шпигунство“ та предложили самі доказ правди. Вважає, що це є саме суттю вини обвинувачених і супроти цього всі інші виводи оборонців зайві. „Не лише радянофіли мали право цікавитися автором творів про Соловки, бо кожний, хто їх прочитав, мусів зацікавитися *нездоровим плодом нездорової фантазії*“ *(!!).* Противиться внескам оборони, які йдуть в напрямку ствердження політичних поглядів прив обвинувача, годиться лише на свідків щодо обставини про історію фотографії Юрченка. Зголошує на свідків проф. *Богдана Барвінського і п. Івана Крушельницького* на зміст приватної розмови, яку провалив проф. Студинський після банкету на честь акад. В. Щурата. Сам — мовляв — п. Ів. Крушельницький заінтерпелював тоді проф. Студинського, що він думає про Юрченка і його твори, на що проф. Студ. відповів, що про Юрченка говорять, що він є на службі поліції, а його книжки є *плягіятом (?!) ріжних книжок про Соловки.* На те І. Крушельницький мав сказати, що за свого побуту у Камянці Подільськім він чув, що „загально говорено“ там, що Юрченко є на услугах поліції. Тоді Студинський заявив, що треба перестерігти молодь, щоби не підлягала впливам підозрілих осіб і не входила в знайомство з Юрченком. Д-р Глушкевич зголошує дальше на свідка п. *Михайла Струтинського,* на обставину, що Юрченко має опінію серед емігрантів і самої редакції „Червоної Калини“, що стоїть на службі польської поліції. Сам обвинувач проф. Студинський може перед судом ствердити, що *ніколи нікому не поручав шукати за фотографією Юрченка, а коли довідався про відфотографування фотографії Юрченка — обурився на те.* Дальше проф. Студинський заявить перед судом, що „ніколи не мав з радянофільськими сферами нічого спільного і що є цілком людиною аполітичною“ (!).

Серед своїх виводів в імені свого клієнта п. Студинського, д-р Глушкевич ужив м. ін. такої фрази:

„Висловлюю співчуття українському громадянству, яке одного дня вибирає голову Наукового Товариства, а другого називає його шпигуном“...

ВІДПОВІДЬ ОБОРОНИ.

Оборонці противляться допущенню на свідків пп. Струтинського і Б. Барвінського, мотивуючи, що особистий погляд Струтинського на Юрченка не має для справи значіння, а щодо д-ра Б. Барвінського, то крім розмови Студинського з Крушельницьким при свідку Барвінськім відбулися інші телефонічні розмови з п. Іваном Крушельницьким. В тому місці д-р Глушкевич перебиває, що ніколи ніяких інших розмов на цю тему проф. Студинський з Ів. Крушельницьким не мав.

ДОПУЩЕННЯ СВІДКІВ І ВІДЛОЖЕННЯ РОЗПРАВИ.

Після короткої наради трибунал рішив допустити доказ правди, предложений обвинуваченими і тому покликати на свідків такі особи: *пп. Івана і Леонтія Крушельницьких, ред. Левка Лепкого, ред. Василя Мудрого, дир. Осипа Навроцького, дир. д-ра Ярослава Пастернака, д-ра Михайла Рудницького і В. Юрченка (Карася Галинського).* Крім того рішив відчитати відповідну статтю з журналу „Вікна“ (липень 1931), яка старалася деконспірувати псевдонім Юрченка, і статтю з лютневого числа (1932) „Нових Шляхів“, де про книжки Юрченка кажеться, як про „отруту“.

Щодо решти запропонованих свідків оборони і свідків обвинувача — трибунал застеріг собі рішення на пізніше.

На цьому розправу відложено

РЕФЛЕКСІЇ.

Доказом величезного зацікавлення розправою була ґреміяльна поява представників майже всіх без виїмку львівських часописів і численної української публики. Враження безумовно надзвичайно прикре — коли взяти під увагу, що оце на прилюдному форумі треба було висипати цілий той мішок закулісових подробиць і всяких інших ревеляційних даних, які торкаються людини, що стояла на найвищому українському репрезентаційному становищі. Українська преса ці подробиці не виявляла, вважаючи, що і так уже світ довідався про всі ці погані справи більше, ніж це українській нації потрібно. Зроблено це аж нині з волі і на бажання самого проф. К. Студинського. Він теж несе єдину відповідальність за дальший відгук тої афери.

Велике здивування викликала негативна теза, піднесена заступником д-ра Студинського, що, мовляв, — він взагалі ніколи не старався за фотоґрафію, — коли тимчасом сам п. Студинський признав це отверто у своїй прилюдній друкованій відповіді. Та ще більше здивування а то й просто обурення мусить викликати „співчуття“ п. Глушкевича під адресою українського громадянства. Відколи це п. д-р Глушкевич уважає себе аж такою авторитетною громадською величиною, щоби мати право до таких заяв і то на терені польського суду?! Чи не краще би в реторичному запалі стримуватись від таких несмачних зворотів, які нічогісінько не мають спільного ані з судовою розправою, ані ролею д-ра М. Глушкевича в українському національному житті.

Виходилиж із судової салі всі слухачі з одним почуттям: що ролі обвинувача й підсудних зовсім переміпені і що на лаві обвинувачених сидить проф. Кирило Студинський. *(ік.)*

Українці на світовій виставці в Шікаґо.

Українці в Шікаґо приготовляють плян участи українців у великій світовій виставці з нагоди 100-ліття міста Шікаґо в 1933 р. У виставці візьмуть участь всі держави і всі народи. З цілого світу будуть зїздитись туди люди оглядати чуда технічного поступу і культурних досягнень не лише міста Шікаґо й Америки, але всього людства.

Почин до участи українців у світовій виставці дають місцеві українці. Вони покликують до життя спеціяльну корпорацію, що має занятись цією справою. Корпорація побудує на виставці український павільон, в українському стилі, де буде місце на українську виставку самих зразків українського мистецтва, а також для українських концертів, танків, викладів, пропаґанди і т. ін. Буде там також український ресторан. Незабаром корпорація звернеться до українського громадянства з покликом до загальної співучасти в її акції.

Деправація православної церкви в Румунії

Румунські політичні партії не оставили навіть церкви в спокою. І туди завели політику зі всім зіпсуттям, неправдою, підбурюванням мас і взаїмною клеветою. При останніх виборах до епархіяльних рад ділялися в цілій Румунії всякі надужиття, корупція, підплачування й залякування. Уряд, що правда, заборонив підвладним собі орґанам вмішуватися в церковні вибори Але всю злочинну роботу переводили румунські партії. В одній епархії в Римніку вибрали до епархіяльної ради навіть нехрещеного, кажуть, цигана.

Згіршені такими вчинками люди здемісіонували. Так зробив колишній міністр і тепер голова нац. царaністичної партії Міґалаке та проф. академії Ник. Попеску в епархіяльній раді букарештенської архієпархії, де під оком самого патріярха при виборі комісій ділялися неправильности й насильства.

—o—

Манджурія легковажить Союз Народів

Манджурський уряд відмовив манджурській комісії Союзу Народів права вїздити на територію нової держави, узалежнюючи дозвіл від усунення з комісії урядовця нанкінського уряду. Манджурський уряд стверджує, що між Китаєм і Манджурією нема нормальних дипльоматичних взаємин, наслідком чого китайських урядовців не можна впускати до Манджурії. З огляду на те голова комісії Союзу Народів льорд Літтон заявив, що комісія не піде до Манджурії, якщо манджурський уряд не відкличе своєї заборони.

Японсько-китайські переговори перервані.

Із Шанґаю повідомляють, що японсько-китайська конференція відложена на необмежений час. Агенція Райтера довідується, що з почином перервання переговорів виступила китайська делеґація, яка мала заявити, що переговори ведуться дрібничково. Китайські делеґати заявили, що хотять представити справу ще раз Союзові Народів.

В справі боротьби з безробіттям.

Вияснення професійної організації „СУПРУГА".

Союз Українських Приватних Службовців „СУПРУГА" у Львові розпочав, як відомо акцію в справі боротьби з безробіттям серед українських приватних службовців. У тій справі „СУПРУГА" намітив цілий ряд засобів. Одним з таких засобів було би звільнення з праці одного з подругів, якщо другий подруг має платню, **вистарчаючу на удержання родини. На місце такого звільненого мав би бути принятий безробітний.**

Тому, що про цю акцію поширюються ріжні неправдиві вісти, вияснює Президія „СУПРУГА" в тій справі осьщо:

Президія стоїть на тому, що звільнення одного з подругів, є можливе щойно тоді, коли один з подругів сам одержує найменше 400 зол. чистої платні. В тім напрямі дано поручення всім Секціям „СУПРУГА", щоби при інших умовах не погоджувалися на звільнення, при тім памятаючи, що і в наведенім випадку (400 зол. платні одного подруга) на місце звільненого мусить бути принятий на працю якийсь безробітний (-на).

Засада щодо звільнювання службовців, які мають сталі подвійні платні, ухвалена й оголошена свого часу, остає в силі з тим, що на місце звільненого мусить бути принятий безробітний.

Масакри на радянсько-перському кордоні.

Женевська преса подає відомости з Батума, згідно з якими радянська влада значно збільшує охорону турецько-радянського кордону, щоби стримати рух утікачів-селян, викликаний голодом та заворушеннями в богатьох місцевостях Кавказу. В богатьох випадках большевики стріляли до гуртів втікачів, що прямують до Туреччини, вбиваючи старих, жінок та дітей.

З Тавризу повідомляють, що виголодніле населення Кавказу втікає до Персії. Втікачі складаються з азарбейджанців, грузинів, вірмен та москалів. Тут відбуваються страшні драми. Біля мосту Хандаферін на радянсько-перському кордоні група повстанців переслідувана большовицьким військом перервала прикордонну сторожу й перейшла на перський бік, слідом за ними посувалась велика юрба жінок, дітей та старих, сподіваючись втекти з Радянщини, але їх оточили червоноармейці й розстріляли з кулеметів. (Укр. Бюро в Женеві).

Гітлер заповідає дальшу боротьбу.

„Дейли Експрес" оголошує розмову з Гітлером, який заявив, що недільні вибори були великим успіхом його партії. Влада стосувала супроти гітлерівців ріжні обмеження, а проте число відданих голосів на Гітлера зросло на 2 міліони. Буду вести дальше боротьбу, яку я розпочав. Гітлерівці мусять побідити при соймових виборах у Прусах і Баварії. Буду атакувати, атакувати й ще раз атакувати. Дальше Гітлер ствердив, що недільні вибори виказали спадок комуністичних голосів, який приписує цьому, що Москва приказала комуністам голосувати на Гінденбурґа. Гінденбурґ дістав 1 міліон голосів, які втратили комуністи. На думку Гітлера, годі повірити, щоби бодай один комуніст голосував на нього.

У розмові з представником щоденника „Парі Міді" Гітлер заявив, що боротьба за президентуру німецької республики зовсім не є метою, тільки етапом. Заки мине рік, Німеччина зірве версайський договір і плян Йонґа та буде домагатися звороту Шлеська, Поморя, Мемеля, Данціґа та інших утрачених земель. На питання французького кореспондента: „Чи також Ельзасу з Льотаринґією" відповів Гітлер: „Розуміється".

З приводу Ельзасу й Льотаринґії появилася в ґазеті „Штальгельм" стаття, в якій сказано, що мешканці цих країн дожидають нетерпеливо часу, коли будуть прилучені до німецької держави. Німці мусять конче домагатися, щоби в Ельзасі й Льотаринґії був плебісцит під кличем незалежної держави.

Подорож Стімсона до Женеви

Участь державного секретаря для зовнішніх справ Зл. Держав, що подорожує тепер до Женеви, в працях конференції розброєння збільшить поважно її значіння. Президент Гувер посилає до Женеви як свого заступника з виразно зазначеною програмою, зясувати разом з представниками інших держав можність розброєння. Від зменшення зброєнь чекають Зл. Держави поправи господарчого становища Европи, зменшення безробіття, не лише в Европі, а й в Америці. Частина французької преси, яка взагалі присвячує багато уваги подорожі Стімсона, починає вже тепер полеміку проти американської точки погляду і твердить, що між зброєннями та світовою крізою безпосереднього звязку нема, та що всі великі держави за виїмком Радянщини й без того стримують зброєння.

(Укр. Бюро в Женеві.)

—o—

По широкому світі.

Літературну нагороду міста Варшави в сумі 15.000 зол. призвано польському повітряреві Вайсенгофові.

Естонська рада міністрів видала декрет про введення від 1. червня державного монополю імпорту збіжа.

На Буенос Айрес і околицю впав дощ вульканічного попелу, вкриваючи землю на 80 цм. високо.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ПРЕМ. ПРИСТОР ВЕРТАЄТЬСЯ З ВІДПУСТКИ.

Проурядові варшавські часописи повідомляють, що Пристор вернеться з відпустки в четвер або пятницю цього тижня.

ВИБУХ ТРЬОХ ВУЛЬКАНІВ.

Із Сантяго де Чіле прийшли вістки про катастрофу, яка навістила міста та села в Андах. Від неділі рано вибухнули несподівано три вулькани; викидають великі маси ляви, каміння та газів. Земля дріжить безупину. В неділю та понеділок стало вибухати багато менших вульканів в Андах, які від століть люди вважали вигаслими. Катастрофа захопила 700 км. терену. Всю околицю вкрила висока верства попелу. Хмара пилу така густа, що сонця не видно зовсім. Дощ пилу утруднив комунікацію. На Монтевідео й околицю впав дощ попелу. На Буенос Айрес усе ще паде дощ попелу. В деяких місцевостях утворилася верства попелу та піску, висока на 80 цм. Залізнича комунікація дуже утруднена. Авта а навіть поїзди грязнуть в глибокому пилі.

Вибухи вульканів захопили центральні провінції Чіле та Арґентини, а сягають аж до Буенос Айрес. Перший став вибухати вулькан Десказадо, що є на границі Арґентини та Чіле. За кілька годин відізвався Ляс Єджерас і Тінґуіріко. Містечка у стіп вульканів перестали істнувати. Комунікації з тими місцевостями нема, тому невідомо скільки згинуло людей. В Арґентині каміння засипало Ст. Рафаель. Подекуди потворилися в землі щілини навіть на кілька км. довгі. Населення охопив переляк. Військо та поліція в поготівлі.

З провінції приходять до Буенос Айрес просьби прислати ґазові маски, щоби рятуватися від затроєння.

З Патаґонії прийшли вістки, що й там вигаслі вулькани стали викидати ляву. Хмари диму закрили часть Атлантику. Острів Хуан Фернандез, на якім жив Робінзон Крузо, навістив сильний землетрус. Дві рибальські оселі зрівняні зі землею. В Буенос Айрес повітря чимраз більше затроєне сіркою, тому люди втікають у лісові околиці.

Директор астр. обсерваторії в Буенос Айрес повідомляє, що дим посувається так скоро, що до 48 год. може дістатися до берегів Европи.

ЛІТВІНОВ ГОВОРИТЬ ПРО РОЗЗБРОЄННЯ.

ЖЕНЕВА. 12. IV. ПАТ. У дискусії в гол. комісії роззбройної конференції перший промовляв сьогодні Літвінов. Большовицька делеґація, сказав він, хоче довести до поважної редукції зброєнь, щоби усунути принцип обмеження зброєнь і оставити лише прицип редукції. Редукція пов[illegible] торкатися цифрово величини армій, вишколених резерв, воєнних матеріялів і т. д.

ГІТЛЕР ВСТУПИТЬ ДО БРІНІНҐОВОГО УРЯДУ?

Париський „Тан" твердить, що після невдалої спроби побити гітлерівців канц. Бріниґ мусітиме переговорювати з ними й або Гітлер прийде до влади, або вступить до Брінінґового уряду. Ось альтернатива, яка жде Европу, коли не станеться чудо, щоби її виминути. Серед таких обставин треба буде переговорювати в Льозанні та Женеві.

—o—

НОВИНКИ

— **Комунікат Народньої Канцелярії.** Вп. голов і членів Повітових Народніх Комітетів та мужів довіря в краю прохаємо в речинці до 15. травня ц. р. обовязково в часі побуту у Львові зайти до Народньої Канцелярії, Львів, ул. Костюшка 1а/II. пов., щоб обговорити партійні справи. Особиста зустріч у Львові потрібна для навязання тіснішого звязку з краєм.

— **Ревія на дохід недужого артиста.** Дня 16-го ц. м. у суботу театр „Цвіркун" дає у салі „Реміснячої Палати" на Стрілецькій площі нову ревію на дохід недужого заслуженого артиста наших театрів Василя Коссака. У програму ввійдуть найкращі точки з усіх програм за останні місяці. З огляду на похвальну ціль вечора можна сподіватись, що громадянство численною участю піддержить гарний почин артистів, які хотять допомогти свому товаришеві.

— **Арештування у Грималівщині.** Перед двома тижнями у Вікні біля Грималова вистрілом із револьвера намагався хтось убити Василя Затирку. У звязку з цим поліція при допомозі слідчого судді Янеллія з Тернополя веде слідство в напрямі намаганого вбивства з наказу ОУН чи УВО. Поліція арештувала кільканацять свідоміших громадян із Вікна, Луки Малої, Товстого, Кута та Бірок Малих. Подробиці слідства невідомі. Арештованих перевезли до тернопільської тюрми. Арештування не вгавають.

— **Українське студенство в справі миру.** Заходом бельґійської федерації католицьких студентів скликано до Брюселю в Бельґії в днях 8—11 квітня ц. р. міжнародній конґрес католицьких студентів. Темою нарад: роля католицького студентства в справі миру. Присутніх чужих делеґацій було 25. Українська делеґація в складі представника „Обнови" Миколи Граба і представника „Насуса" Андрія Кішки, зясувала становище українського студентства в справі миру. Точніше про сам хід нарад пізніше, коли скінчиться конґрес. **М. Г.**

— **Арештували інж. Архипенка.** Львівськ. „Експрес Вечорни" повідомляє, що поліція в Рівному арештувала бувш. міністра УНР. Архипенка. Йому закидають протидержавну акцію.

— **Вуглевий комісар.** Господарська політика вуглевих промисловців у Польщі зі школою для широких кол населення звернула нарешті на себе увагу компетентних урядових чинників, що зажадали управильнення внутрішнього обороту вуглем. У Варшаві ведуться тепер живі наради вуглевих промисловців. Оскільки ті переговори не доведуть в найближчому часі до позитивних вислідів, міністр промислу й торгівлі видасть, як зачувати, декрет про контролю над обортом вугля та іменує урядового вуглевого комісаря.

— **Пощочину переплатив життям.** Перед окружним карним судом у Львові стануди Петро Кус і Фелікс Цюба, оба із Замарстинова, обвинувачені в убивстві. Жили вони на ворожій стопі з Карлом Гуменьчиком і ворожнеча дійшла до того, що коли Гуменьчик вдарив Цюбу в лице, цей віддячився йому ударом молотка по голові, а поміг йому ще й Кус, ударивши Гуменьчика тричі сокирою по голові. Наслідком цих ударів Гуменьчик помер. Суд засудив Куса на 4 місяці, з припиненням виконання кари, а Цюбу зовсім увільнив.

— **Доля безробітного.** Безробітний тесля з Борислава, Генрик Трап облляв себе бензиною і підпаливши, вибіг на вулицю. Прохожі з трудом здерли з нього вбрання й покликали ратункове поготівля, що відвезло його в безнадійному стані до шпиталю в Дрогобичі.

— **Велика пожежа.** В с. Бурче (пов. Рудки) вибухнула пожежа в хаті Мих. Глушка. Вогонь перекинувся на сусідні будинки. Згоріло 37 хат, у цьому школа та **громадський дім. Загалом**

згоріло 81 госп. будинків із живим і мертвим інвентарем. Вартість погорілих будинків: 26.000 зол. Рятувати було тяжко з причини вітру та поганої дороги.

— **Кріваний дощ.** В цілій Тоскані, особливо у Фльоренції упав кріваний дощ. Місцева астрономічна обсерваторія пояснила, що це південний вітер приніс великі маси дрібненького червонявого піску з африканської пустині.

— **Напад комуністів на вязницю.** У французькому місті Віен, де бурмістром є комуніст, прийшло до грізних комуністичних заворушень. Комуністи відбули віче й получившися зі страйкуючими робітниками місцевих ткальних фабрик, напали на недалеку вязницю. Заки надбігла поліція, комуністи дісталися на дах вязниці й почали зривати бляху, щоби цею дорогою дістатися до середини. Коли врешті прибула поліція, комуністи почали бомбардувати її камінням з вікон сусідних домів. Арештовано масу осіб і бурмістра зложено з уряду.

— **Їхні методи.** В „Укр. Ниві“ уміщено спис осіб, вибраних до комітету задля влаштування свята в честь Т. Шевченка в Рівному і в цьому списі фігурує теж моє імя. Цим заявляю, що вибрано мене до комітету заочно, без мого відома і згоди. **Е. Глинська.**

— **У справі підготовки писанки для „Рідної Школи“** звертаємо увагу на статтю в нинішньому числі п. з. **„Завдання „Рідної Школи“ й обовязки громадянства“.**

— **З „Українського Лікарського Товариства“.** Дня 15. ц. м. в год. 19. відбудеться в домівці товариства при вул. Косцюшка ч. 5/І. відчит д-ра І. Довбуша: „Сучасний стан пієльографії“.

—o—

З кіна.

Японська продукція.

Бюра кінового виробництва в Токіо та інших більших містах Японії оголошують справоздання за минулий рік. У 1931 р. Японія створила 790 фільм, з чого багато німих. Токійська студія робить тижнево... 12 фільм! Тонова фільма здобуває ринок щораз живіше, одначе малі міста не мають досі тонових апаратів. На провінції кіна мають викладачів, які стоять перед екраном і пояснюють дію. Одночасно фабрики друкують програми із текстами розмов діючих осіб кожної песи. Чужинних фільм у Японії дуже мало. Тільки американські гротески мають великий успіх. Давніше японські кіна вибирали головно як тему давню історію Японії та історичні народні легенди, тепер пробують вони вже й модерних сюжетів. Цікаво, що головним ринком збуту японської фільмової продукції є Манджурія та Китай.

—o—

Нові книжки й журнали.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган Українського Технічного Т-ва. Виходить періодично що два місяці. Рік VIII. Ч. 1. Львів, 1. березня 1932.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Видає Ревізійний Союз Українських Кооператив. Ч. 4. Рік V. Львів, квітень 1932.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 12. IV. 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·20 зол., за літру молока 23—24 сот. літру сметани 1·20 зол., яєць 3·50—3·60

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Середа, 13. IV. год. 5. поп. „Дзяди“.
Четвер, 14. IV. год. 8. веч. „Гугеноти“ опера.
Пятниця, 15. IV. год. 5. попол. „Дзяди“.
Субота 16. IV. год. 3. попол. „Дзяди“.
Субота 16. IV. год. 7.30 веч. „Люди в готелі“.
Неділя 17. IV. год. 3. попол. „Дзяди“.
Неділя, 17. IV. год. 8. веч. „Фавст“ оп.

Театр Ріжнородностей.

Середа, 13. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту“, песа Налковської (виступ Хмелінського).
Четвер 14. IV. год. 7.30 веч „День його повороту“.
Пятниця 15. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту“.
Субота 16. IV. год. 7.30 веч. „День його повороту“.
Неділя, 17. IV. год. 3.30 попол. „Мезаліянс“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Карамазов“ (Фріц Кортнер), на основі Достоєвського.
КАСІНО: „Вільні душі“.
КОПЕРНИК: „Хай живе свобода!“
ЛЕВ: „Ватерльо-бридж“.
МАРУСЕНЬКА: „Хай живе свобода!“
МІРАЖ: „Дитина гріху“.
ОАЗА: „Співачка зі завулка“.
ПАН: „Дівча з Пратеру“. „Циганський хор“.
ПАЛЯС: „Князь Бубуль“ (Дж. Мільтон).
ПАСАЖ: нечинний.
ПРОМІНЬ: „Парада кохання“.
СОНЦЕ: „Останній роман“ (Ів. Петрович).
СТИЛЕВЕ: „Севілля місто кохання“ і комедія „Лаврі й Гарді“.
УТІХА: „Пат і Патахон як королі“, „Летун“ (Дж. Гольт).
ХИМЕРА: „Баль в опері“ (Ів. Петрович).

Програма радіо.

Четвер, 14. квітня 1932.

Кенігсберг (217,1) 20.05 „Богема“ оп. Пучінія. **Ляйпціг** (259,3) 19.30 Невідомий Вагнер, концерт, 21.30 „Вмираюче село“, вид. **Талін** (296,1) 19.05 „Тангайзер“ оп. Вагнера. **Міляно** (331,4) 11.15, 16.45, 19.05, 19.31 Музика, 21.00 Опера. **Льондон** (356,3) 21.00 Музика. **Штутгарт** (360,6) 20.00 Полков. Шабер драма, 21.00 Концерт. **Гельсінгфорс** (368,1) 19.05 Спів, 19.50 Акад. хор. **Берлін** (419) 22.30 „Руфен зі Герн Ілім“ оп. гротеска. **Рим** (441,2) 17.30 А-ой, Марії Вільом, 20.45 Концерт у честь Ґетого. **Лянгенберг** (472,4) 21.00 Трансм. концерту з Нюйорку. **Мінхен** (532,9) 19.30 „Оберон“ оп. Вебера. **Ленінград** (1000) 14.30 Діточий театр, 18.00, 19.30 Концерт. **Осльо** (1083) 20.30 Жін. хор. **Москва** (1481) 10.00, 14.30, 17.30, 18.30 Концерт. **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 18.55 „Образки з СРСР“, 21.00 Трансм. з Вашингтону, концерт ам. вибраної військ. орх. перед Білим Домом. **Париж** (1724,1) 21.45 Радіотеатр.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 14. квітня 1932.

11.45 Перегляд преси. 12.10, 15.05, 15.26, 19.15, 19.45 Трансмісії з Варшави. 15.00, 16.15 Грамофон. 16.20 Франц. лекція. 16.40 Грамофон і „Сільва рерум“. 17.10 Відчит. 17.36 Шопенівські твори. 18.50 Всячина. 19.25 „Взаїмні польсько-українські впливи в мовній ділянці“, відч. д-ра Юр. Зарицького. 22.55 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Наддніпрянський Театр дир. П. Карабіневича:

Буківсько: 14. IV. „Барон циганів“, 15. IV. „Ніч пошлюбна і концерт“.
Команча: 16. IV. „Хата за селом“, 17. IV. „Вій“, 18. IV. „Ой не ходи Грицю“, 19. IV. „Барон циганів“.
Загіре: 20. IV. „Хата за селом“, 21. IV. „Барон циганів“
Сянок: 22. IV. „Вій“, 23. IV. „Танок Венери“.
Балигород: 24. IV. „Маруся Богуславка“, 25. IV. „Барон циганів“, 26. IV. „Хата за селом“.
Устрики: 27. IV. „Барон циганів“.
Лютовиська: 1. V. „Хата за селом“, 2. V. „Барон циганів“, 3. V. „Вій“.

Реколекції для духовенства відбудуться заходом Товариства ОО. Катихитів під проводом ОО. Редемптористів у домівці „Зелемінь“ (власности „Священичої Санаторії“) у Гребенові (зал. стація й почта в місці) у двох серіях. Перша серія від 10—13 травня ц. р., друга серія від 17—20 травня 1932 р. Хто з ОО. Собратів бажає взяти участь у реколекціях і в якій серії, зволить негайно, найдальше до дня 1. травня повідомити про це о. Степана Смачила, пароха Гребенова й директора санаторії. Удержання за весь час реколекцій 16 зол. — ОО. Реколектанти зволять з собою привести подушку і ковдри. 1679 2—3

Музей Кружка „Рідної Школи“ в Тернополі. Старшина Кружка „Рідної Школи“ У. П. Т. в Тернополі звертається до українського громадянства галицького Поділля з закликом, прийти на допомогу новооснованій культурній установі українського Поділля — Музеєві Кружка „Рідної Школи“ в Тернополі — річевими, музейними дарами і грошевими датками, які слід посилати на адресу скарбника музейної секції: Д-р Микола Мелінишин, Тернопіль, вул. Міцкевича ч. 11. — **Старшина Кружка.**

ДРУГЕ ОГОЛОШЕННЯ:

XXXVIII. Звичайні

Загальні Збори

ТОВАРИСТВА ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“ У ЛЬВОВІ

відбудуться у вівторок дня 26. квітня 1932 р. в год. 10-ій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській 20 з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу XXXVII. Звичайних Загальних Зборів з дня 28. квітня 1931 р.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради за XXXIX. адмін. рік 1931:
   а) відділу обезпечень від огню,
   б) відділу обезпечення від крадежі з вломом.
3) Звіт Ревізійної Комісії з внеском на затвердження білянсу і рахунку зисків і страт та на уділення абсолюторії Управі Т-ва за XXXIX. адм. рік 1931.
4) Внесення Надзірної Ради в справі:
   а) покриття недобору у відділі обезпечень від огню і розділу надвишки у відділі обезпечень від крадежі з вломом;
   б) зміни §§ 1—64 і 77 статута в напрямі поширення діяльности, способу дотовання фондів Товариства і узгіднення постанов статута з розпорядженням Ради Міністрів з 10. IX. 1930. ДЗРП. 66, поз. 522, розпорядження През. Р. П. з 26. січня 1928. ДЗРП. 9 поз. 64 і розп. Міністра Скарбу з 12. X. ДЗРП. 87. поз. 660.
5) Вибори:
   а) 6 членів Надзірної Ради на 6 літ (§ 36 стат.),
   б) 5 заступників членів Надзірної Ради на 1 рік (§ 36 стат.),
   в) 3 членів і 1 заступника члена Ревізійної Комісії на 1 рік (§ 49. ст.).
6) Інтерпеляції членів.

ДИРЕКЦІЯ
Т-ва вз. об. „Дністер“.
РОМАН СОСНОВСЬКИЙ,
президент.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.